

Valtioneuvoston asetus sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2026

1 Pääasiallinen sisältö

Sairausvakuutuslain (1224/2004) 4 luvun 7 a §:n 1 momentin nojalla ehdotetaan annettavaksi valtioneuvoston asetus sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2026. Asetuksessa vahvistetaan enimmäishinta, jota sovelletaan Kansaneläkelaitoksen (Kela) kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneen tilausvälityskeskuksen välittämiin taksimatkoihin. Asetusta sovelletaan myös taksimatkoihin, joita koskevan palvelujen tuottajan kanssa Kela on tehnyt sopimuksen sairausvakuutuksesta korvattavien taksimatkojen ajamisesta alueella, jolla ei ole Kelan kanssa sopimusta tehnyttä tilausvälityskeskusta.

Taksimatkojen enimmäishintojen ehdotetaan pysyvän vuoden 2025 tasolla.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1. tammikuuta 2026.

2 Asian tausta ja asetuksen antovaltuus

Sairausvakuutuslain 4 luvun 7 a §:n 1 momentin mukaan sairausvakuutuksesta korvattavasta taksimatkasta vakuutetulta perittävästä enimmäishinnasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Enimmäishinta perustuu korvauksiin käytettävissä oleviin varoihin ja kuljetuksesta aiheutuviin kustannuksiin siten, että siihen sisältyy kohtuullinen voitto. Sosiaali- ja terveysministeriön on asetusta ja sen muutoksia valmisteltaessa kuultava Kelaa ja asianomaisia toimijoita edustavia järjestöjä.

Sairausvakuutuslain 4 luvun 7 a §:n 2 momentin mukaan kuljetuspalvelujen tuottaja, joka ajaa Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneen tilausvälityskeskuksen välittämiä taksimatkoja, voi veloittaa välityskeskuksen välittämistä matkoista enintään 1 momentissa tarkoitetun enimmäishinnan. Alueella, jolla ei ole sellaista tilausvälityskeskusta, enimmäishinta koskee taksimatkoja, joita koskevan palvelujen tuottajan kanssa Kela on tehnyt sopimuksen sairausvakuutuksesta korvattavien taksimatkojen ajamisesta.

Sairausvakuutuslain 4 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan taksin käytön korvausperusteena käytetään 7 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen taksien osalta 7 a §:n 1 momentissa tarkoitettua enimmäishintaa, jollei Kela ole sopinut palvelujen tuottajan kanssa enimmäishintaa edullisemmasta hinnoittelusta. Käytettäessä muuta taksia vakuutetulle maksetaan matkasta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.

Edellä mainitut sairausvakuutuslain taksimatkan enimmäishintaa koskevat säännökset ovat voimassa väliaikaisesti. Alun perin ne on säädetty olemaan voimassa 1 päivästä heinäkuuta 2018 saman vuoden loppuun saakka, sittemmin 31.12.2021 saakka, sittemmin 31.12.2024 saakka ja viimeisimpänä eduskunta hyväksyi säännösten voimassaolon jatkamisen 31.12.2026 saakka. Säännösten väliaikaisella voimassaololla on pyritty alun perin turvaamaan sairausvakuutuksen taksinkäytön korvausten jatkuvuutta siirtymävaiheessa liittyen liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) voimaantuloon ja taksiliikennelain (217/2007) kumoutumiseen. Voimassaolon jatkamisella on haluttu varmistaa taksinkäytön korvauksille varattujen varojen riittävyys.

Valtioneuvosto on antanut joulukuussa 2024 asetuksen sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2025 (876/2024), joka on voimassa vuoden 2025 loppuun. Asetuksen mukaan

Hallitussihteeri
Kaisu Harju-Kolkka

taksin käytöstä perittävä enimmäishinta muodostuu perusmaksusta, ajomatkamaksusta, odotusmaksusta avustamislisästä ja arvonnäköveron osuudesta.

3 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen kanssa. Kansaneläkelaitos vastaa sairausvakuutuslain mukaisten matkakorvausten toimeenpanosta.

Asetuksesta on pidetty kirjallinen lausuntokierros, jota kuvataan tarkemmin kohdassa 5. Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä, koska voimassa olevaan asetukseen nähden ehdotetaan vain numeerisia muutoksia. Hankkeen asiakirjat ovat saatavilla valtioneuvoston hankesivuilta hanketunnuksella [STM164:00/2025](#).

4 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinta perustuu korvauksiin käytävissä oleviin varoihin ja kuljetuksesta aiheutuviin kustannuksiin siten, että siihen sisältyy kohtuullinen voitto. Sairausvakuutuslain perustelujen (HE 164/2017 vp.) mukaan kustannusmuutoksia ja hintaan sisältyvää voittoa voidaan arvioida erilaisten tilastoaineistojen avulla. Kustannusmuutosten arvioinnissa voidaan hyödyntää esimerkiksi taksiliikenteen kustannusindeksiä, jonka Tilastokeskus laatii neljännesvuosittain. Kustannusindeksi kuvaa taksi-, invataksi- ja yksityisen kuljetusliikenteen kustannustekijöiden hintojen muutoksia. Kustannustekijöitä ovat muun muassa palkat, poltto- ja voiteluaineet, korjaus, huolto, renkaat ja pääoman poisto.

Valtioneuvoston asetuksella (876/2024) sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2025 enimmäishintoja korotettiin 2,68 prosenttia. Vuoden 2025 enimmäishinnassa oli huomioitu kustannusnousu syyskuuhun 2024 asti. Vuoden 2026 enimmäishintaa määritettäessä on perusteltua tarkastella kustannusten nousua taksiliikenteen kustannusindeksin nousulla syyskuun 2024 kustannusindeksin pisteluvun (126,5) ja syyskuun 2025 pisteluvun (127,7) välillä. Kustannusindeksin perusteella taksiliikenteen kustannukset ovat nousseet 0,95 prosenttia.

Edellä kuvatuilla perusteilla enimmäishintoja ei korotettaisi, koska pisteluvun perusteella laskettava korotus jäisi erittäin pieneksi. Vuoden 2026 enimmäishinnat olisivat samat kuin vuonna 2025. Korvausmenojen suuruudessa ei siten myöskään tapahtuisi olennaisia muutoksia.

Asetuksen rakenne on pysynyt samanlaisena sen voimaantulosta lähtien. Hintarakenne vaikuttaa autoilijoiden kannustimiin tarjota erilaisia kyytejä. Saatavuushaasteita on alkanut ilmetä erityisesti suurten esteettömien ajoneuvojen osalta varsinkin kaupunkialueen lyhyillä matkoilla sekä haja-asutusseudulla. Tähän vaikuttaa muun muassa se, että matka korvataan ainoastaan ajalta, jonka asiakas on kyydissä. Lisäksi suuret esteettömät ajoneuvot ovat hankintahinnaltaan kalliita erityisvarusteltuja autoja. Matkaan sisältyy paitsi vaativien apuvälineiden kiinnittämistä, myös asiakkaan erityistä avustamista hoitopaikkaan ja takaisin kotiin.

Sairausvakuutuslakiin perustuvien matkakorvausten tarkoituksena on osaltaan turvata vakuutettujen yhdenvertainen oikeus saada tutkimusta ja hoitoa asuinpaikasta riippumatta korvaamalla osa sairauden, raskauden tai synnytyksen vuoksi tehdyn matkan aiheuttamista tarpeellisista kustannuksista. Sairausvakuutuksesta korvattavilla taksimatkoilla on erityinen merkitys niiden henkilöiden kannalta, joilla ei terveydentilan tai vamman vuoksi ole mahdollisuutta valita muuta liikkumisen vaihtoehtoa. Suuri esteetön ajoneuvo on usein välttämätön edellytys esimerkiksi pyörätuolilla liikkuvan henkilön terveydenhuoltoon pääsyn kannalta.

Hallitussihteeri
Kaisu Harju-Kolkkka

Edellä mainittujen seikkojen vuoksi olisi tarpeellista arvioida hintarakennetta ja sen mukaisten maksuluokkien keskinäisiä suhteita sekä niiden vaikutuksia. Kelan ja sen kilpailuttamien palveluntuottajien välinen 31.12.2024 asti jatkuva sopimuskausi ja sen optiokaudet vuosille 2025 ja 2026 rajoittavat kuitenkin sitä, kuinka paljon enimmäishintojen rakennetta sopimuskauden aikana voidaan muuttaa. Kelan ja palveluntuottajien väliset hinnat on sovittu nykyisen taksarakenteen mukaisesti, ja taksarakennetta muutettaessa sopimuksen hintojen vastaavat muutokset merkitsisivät julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun laissa (1397/2016) tarkoitettua sopimuksen olennaista muuttamista. Siksi asetuksen hintarakennetta ei ole kesken sopimuskauden mahdollista muuttaa.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on toteutettu selvityshanke, jonka tarkoituksena on ollut arvioida Kela-taksien sääntelyn erityiskysymyksiä siitä näkökulmasta, miten jatkossakin voitaisiin turvata kustannustehokkaan ja laadukkaan Kela-taksipalvelun toteutuminen. Selvityksen toteutti sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta Owl Group oy. Selvitys löytyy sosiaali- ja terveysministeriön hankeikkunasta ¹. Selvityksessä on arvioitu Kela-taksien sääntelyn kehittämistä ja eri vaihtoehtoja. Selvityksen tuloksia voidaan käyttää jatkotyössä ja julkisesti tuettujen kyytien kokonaisuuden kehittämisessä.

Esteettömien taksien määrän kehityksessä maakunnittain tarkasteltuna on ollut kuitenkin muutoksia kesäkuun 2018 jälkeen. Kainuussa ja Etelä-Savossa prosentuaalinen vähentyminen on ollut suurinta ja Keski-Pohjanmaalla, Lapissa ja Kanta-Hämeessä prosentuaalinen kasvu on ollut suurinta. Lapissa oli vuonna 2024 asukaslukuun suhteutettuna eniten esteettömiä takseja (1,1 taksia 1 000 asukasta kohden), kun asukaslukuun suhteutettuna vähiten esteettömiä takseja oli Päijät-Hämeessä ja Uudellamaalla (0,5 taksia 1 000 asukasta kohden).²

Taksitiheys (asukasluvun suhde taksien lukumäärään) on joillakin alueilla kasvanut, toisilla laskenut ja suurimmalla osalla alueita tiheys on pysynyt samana vertailtaessa vuosia 2023 ja 2018. Takseja on eniten saatavilla suhteessa väkilukuun arkisin kello 6–11 ja pienintä taksiliikenteen määrä väkilukuun suhteutettuna on iltaisin ja öisin niin arkena kuin viikonloppuna. Maaseutumaaisissa kunnissa taksiliikenteen määrä väkilukuun suhteutettuna on vähäisempää verrattuna taajaan asuttuihin kuntiin.³

Lisäksi on esitetty ongelmia erityisesti esteettömien ajoneuvojen saatavuudessa ja siinä, onko korvaus esteettömillä ajoneuvoilla ajettavista kyydeistä riittävä kannustamaan kyytien ajamista. Toistaiseksi yleisesti Kela-kyytien toteutumattomuus on ollut tilastotietojen perusteella vähäistä, sillä esimerkiksi vuonna 2024 vain 0,08 prosenttia tilatuista kyydeistä ei toteutunut. Palvelujen tarjoajilta on sopimuksissa vaadittu myös esteettömien ajoneuvojen saatavuuden turvaaminen. Autoverolaissa (777/2020) säädetään taksien verotuksesta. Lain 25 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan autoverosta on vapaa ajoneuvo, joka on esteetön tai jota käytetään tieliikennelain (729/2018) 142 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla järjestettyihin koulu- ja päivähoitokuljetuksiin. Esteettömien ajoneuvojen saatavuutta ja korvausta on kuitenkin mahdollista arvioida asetuksen valmistelun yhteydessä.

¹ https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/85e331bb-254c-49b8-b1ab-49d8d7f50b46/76b54357-e26e-4e22-959c-c4f2bda2fce1/KIRJE_20250428080146.PDF

² Suomen Taksiliitto. Taksimarkkinoiden tilannekuva. 2025. Saatavilla: https://www.taksiliitto.fi/wp-content/uploads/2025/02/Taksiliitto_kaaviot_2025_ruutu.pdf (19.6.2025). Esitetyt tiedot koskien muutoksia kesäkuun 2018 jälkeen perustuvat Traficomin vuoden 2024 tietoihin. Esitetyt tiedot koskien esteettömien taksien suhdetta asukaslukuun perustuvat Traficomin ja Tilastokeskuksen vuoden 2024 tietoihin.

³ Traficom, Taksipalvelujen saatavuus. Julkaistu 03.04.2023, päivitetty 20.5.2025. Tieto.Traficom. Saatavilla: <https://tieto.traficom.fi/fi/tilastot/taksipalvelujen-saatavuus> (9.6.2025).

Hallitussihteeri
Kaisu Harju-Kolkka

Enimmäishinta perustuu kustannusten ohella korvauksiin käytettävissä oleviin varoihin. Sairausvakuutuksesta korvattaviin taksimatkoihin ei ole varattu valtion talousarviossa indeksikorotuksia suurempaa määrärahaa, jolla voitaisiin tukea esimerkiksi esteettömien ajoneuvojen saatavuutta. Sen vuoksi kannustimiin ei ole myöskään mahdollista vaikuttaa kohdennetuilla korotuksilla.

5 Pääasialliset vaikutukset

Vuonna 2024 sairausvakuutuksen matkakorvauksia maksettiin 343 miljoonaa euroa, mikä oli noin 11 % enemmän kuin vuonna 2023. Korvausten nousu selittyy suurelta osin rakenteellisilla tekijöillä, sillä vuoden 2024 alussa sairaankuljetuksen taksaa nostettiin 11 %:lla ja taksimatkojen 4,5 %. Matkakorvauksia sai 600 000 henkilöä, joka on noin 11 % väestöstä. Väestömäärään suhteutettuna osuus oli edellisvuoden tasolla. Korvattujen matkojen määrä kasvoi edellisvuodesta 5 % ja oli 4,5 miljoonaa. Korvauksista suurin osa, reilut 200 miljoonaa euroa, aiheutui taksimatkoista (tavallinen taksi, invataksi, paritaksi yhteensä) ja lähes kaikissa ikäryhmissä valtaosa korvatuista matkoista oli tehty taksilla.

Taksinkäytön kustannuksen korvaukset maksetaan sairausvakuutusrahastosta sairaanhoitovakuutuksen kuluina, jotka rahoitetaan 51,4 prosentilla valtion varoista ja 48,6 prosentin osuudella vakuutettujen sairaanhoitomaksujen tuotoilla. Nämä rahoitusosuudet perustuvat eduskunnan 22.11.2024 vahvistamaan lakiin sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Sairausvakuutuksesta korvattavan taksinkäytön kustannusten korvausperusteena käytetään asetuksen sijasta Kelan palvelujen tuottajan kanssa sopimaa hintaa alueilla, joilla toimii Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehnyt tilausvälityskeskus. Asetus ei tulisi sovellettavaksi myöskään Ahvenanmaalla, jossa ei ole tilausvälityskeskusta, vaan Kela korvaa vakuutetulle matkasta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset sairausvakuutuslain 4 luvun 8 §:n 2 momentin perusteella. Asetuksen mukainen enimmäishinta tulisi käytännössä suoraan sovellettavaksi vain, jos jokin Kelan kilpailuttama tilausvälityskeskus lopettaisi yllättäen toimintansa ja Kela tekisi sopimuksia suoraan taksien kanssa siksi väliajaksi ennen kuin uusi kilpailutettu tilausvälityskeskus aloittaisi toimintansa alueella.

Asetuksen mukainen hinta vaikuttaa kilpailutettavaan hintaan siten, että Kela ei voi tehdä sopimusta asetuksen mukaista enimmäishintaa kalliimmalla hinnalla. Tätä kautta asetuksella on välillisiä valtiontaloudellisia vaikutuksia asetuksen turvatessa sairausvakuutuksen matkakorvausten taksinkäytön korvauksista maksettavien varojen riittävyyttä.

Lisäksi Kelan ja palveluntuottajien välisten sopimusten mukaan palveluntuottajalle maksettavia hintoja tarkistetaan vuosittain kulloinkin voimassa olevan valtioneuvoston sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta annetun asetuksen mukaisesti siten, että palveluntuottajalle maksettavat hinnat lasketaan voimassa olevan asetuksen mukaisista enimmäishinnoista palveluntuottajan tarjoaman alennusprosentin mukaisesti.

Koska enimmäishintoja ei esitetä korotettavaksi, ei myöskään valtion rahoitusosuudesta maksettavien korvausmenojen määrään arvioida tulevan muutoksia. Korvausmenot pysyisivät siten arvioidusti samansuuruisina kuin vuonna 2025. Tämän suuruiset korvausmenot on huomioutu matkakustannusten korvausmenojen määrärahan mitoituksessa.

6 Lausuntopalaute

Täydennetään lausuntokierroksen jälkeen.

7 Voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1.1.2026 ja on voimassa 31.12.2026 saakka.

Hallitussihteeri
Kaisu Harju-Kolkka

8 Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa sairausvakuutuslain 4 luvun 7 a §:n 1 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksen sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2026.